

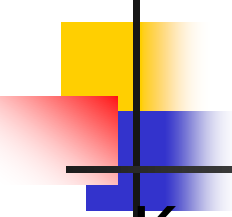
Masarykova základní škola, Stará Paka, okres Jičín

Název šablony:	PRIR2 – Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd
Vzdělávací oblast/oblast dle RVP:	6 – Člověk a příroda
Okruh dle RVP:	6 – 4 - Zeměpis
Tematická oblast:	Česká republika
Název vzdělávacího materiálu (výstižný popis tématu):	Jihočeský kraj Žák získá konkrétní představu o funkci kraje jako správní jednotky, přírodních zajímavostí a jeho hospodářského postavení v rámci České republiky. Materiál slouží k výkladu, shrnutí učiva a opakování.
Kód vzdělávacího materiálu:	Prir- ...
Ročník:	IX.
Datum odučení vzdělávacího materiálu:	
Jméno autora:	Mgr. Pavel Antoš

Jihočeský kraj

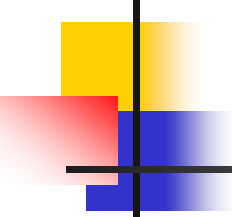

Zámek v Jindřichově Hradci

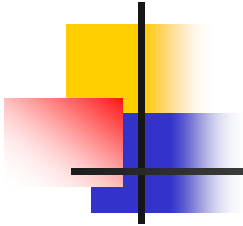
Základní údaje

- Krajské město: České Budějovice
- Rozloha: 10 056 km²
- Počet obyvatel: 637 460
- Hustota zalidnění: 63,4 obyvatel/km²
- Nejvyšší bod: Plechý (1 378 m)
- Historické země: Čechy + Morava
do roku 1920 také Dolní Rakousko
- Počet okresů: 7
- Počet správních obvodů obcí s rozšířenou působností: 17

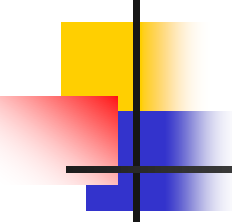

Poloha kraje

- **Jihočeský kraj** (*do 30. května 2001 Budějovický kraj*) leží převážně na **jihu Čech**, ale okolím Dačic zasahuje i na **Moravu**; České Velenice s okolím (tzv. Vitorazsko) zase až do roku 1920 tvořily součást Dolního Rakouska.
- Na západě sousedí s **Plzeňským krajem**, na severu se **Středočeským krajem**, na severovýchodě s krajem **Vysočina**, na východě má kratičký úsek společné hranice s **Jihomoravským krajem**. Na jihu sousedí s rakouskou spolkovou zemí **Horní Rakousko**, na jihovýchodě s **Dolním Rakouskem** a na jihozápadě s německou spolkovou zemí **Bavorsko**.

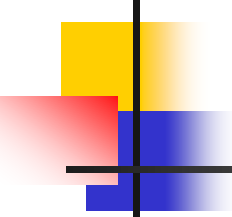

Přírodní podmínky

- Krajina Jihočeského kraje je známa řadou rybníků a malebných vesnic ve dvou **pánvích** uprostřed kraje, **Českobudějovické a Třeboňské**.
- Pohoří: **Středočeská pahorkatina, Českomoravská vrchovina**, na hranicích s Rakouskem **Novohradské hory** a na jihozápadní hranici druhé nejvyšší pohoří v Čechách, **Šumava**.
- Nejvyšším bodem kraje je vrchol hory **Plechý** (1378 m), nejnižším hladina **Orlické přehrady** (350 m). Průměrná nadmořská výška činí 400-600 m.

Krajina vodních toků a vodních ploch

- **Vodní toky:** Vltava 430,2 km, Lužnice 153 km, Otava 113 km.
- **Vodní nádrže:** Lipno, Orlík
- **Rybníky:** Rožmberk 489 ha, Horusický rybník 416 ha, Bezdrev 394 ha
- **Ochrana přírody:** Největším chráněným přírodním územím je **Šumava**, chráněná jednak jako chráněná krajinná oblast, jednak (jádro území) jako národní park. Je součástí přeshraniční biosférické rezervace **Šumava - Bavorský les**. Druhou důležitou biosférickou rezervací je **Třeboňsko**. Méně známé jsou **Novohradské hory** a **CHKO Blanský les**.

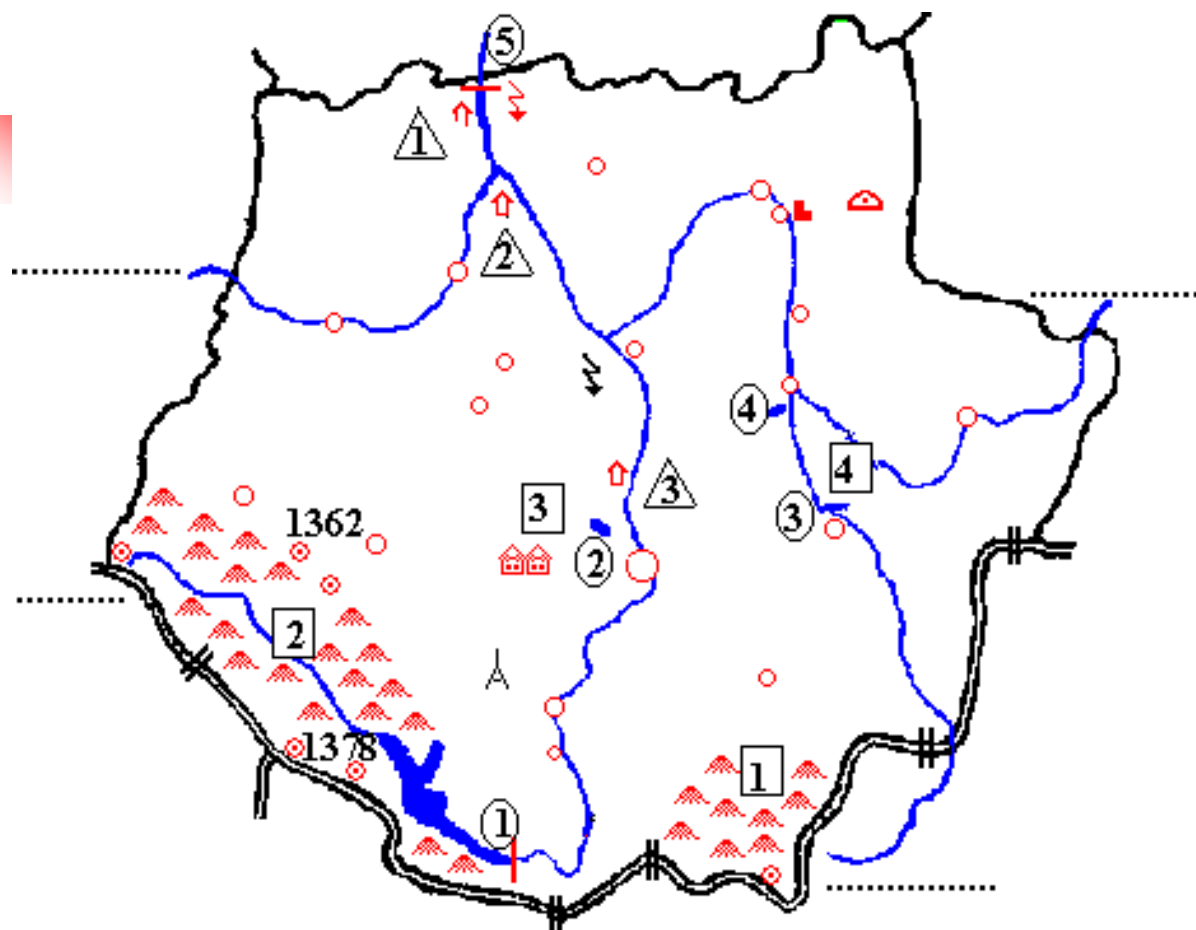
Rybník Rožmberk

Průmysl, zemědělství, doprava a cestovní ruch

Jihočeský kraj není příliš bohatý na nerostné suroviny. Převažuje těžba štěrkopísků, stavebního kamene, cihlářských hlín a v omezené míře keramických jílu, vápence a grafitu. Významným přírodním bohatstvím jsou lesy, které zauímají více než třetinu plochy kraje (37 %). Dalším důležitým odvětvím bylo rybářství a zemědělství. Nejvíce průmyslové výroby je soustředěno do okolí Českých Budějovic, Strakonicka a ve městě Písek.

- Zemědělství Jihočeského kraje se v rostlinné výrobě orientuje na pěstování obilovin, olejnin (řepka olejka), brambor a ovoce (třešně, jablka, rybíz, švestky). V živočišné výrobě je významný chov skotu, drůbeže a prasat. Dlouholetou tradici má v Jihočeském kraji rybníkářství. Chov ryb v 25 000 ha vodních ploch představuje polovinu produkce v rámci celého Česka. Významná je produkce dřeva, zejména smrkového, ale i borového (Třeboňsko).
- Krajem prochází důležité mezinárodní silnice a severojižní železniční koridor z Prahy do Rakouska. V poslední době se pomalu začala nahrazovat přetížená silnice I/3 z Prahy do Českých Budějovic a dále do rakouského Lince dálnicí D3.
- Cestovní ruch zaznamenal v posledních letech největší nárůst podílu na podnikatelských aktivitách v kraji. Jihočeský kraj má po Praze 2. největší ubytovací kapacitu a je turisty čtvrtým nejnavštěvovanějším krajem Česka (po Praze, Jihomoravském kraji a Královéhradeckém kraji).

Doplň chybějící údaje o kraji

1362

 1378

Vodní nádrže

①
 ②
 ③
 ④
 ⑤

Povrch

1 3
 2 4

Hrady a zámky

①
 ②
 ③

Pokus určit názvy měst na jednotlivých řekách.

1378 Plechý

- ① Lipno
- ② Bezdrav, Dehtář
- ③ Rožmberk
- ④ Dvořiště
- ⑤ Horusický

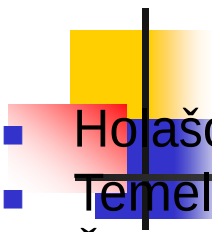
1	Orlík
2	Zvůkov
3	Hluboká

1 Novohradské hory	3 Českobudějovická p.
2 Šumava	4 Třeboňská p.

Zjistěte informace o těchto místech a pojmech:

- Holašovice
- Temelín
- Žofínský prales
- Zlatá stoka
- Nová stoka
- Jelení most
- Štěpánek Netolický
- Jakub Krčín
- Hojná voda
- 15 poledník
- KOH-I-NOOR
- Husinec

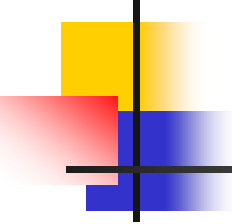
Zjistěte informace o těchto místech a pojmech:

-
- Horašovice - jsou nejznámější vesnicí selského baroka (památky UNESCO)
 - Temelín – jaderná elektrárna s největším instalovaným výkonem v Česku
 - Žofínský prales a Hojná voda - jsou nejstaršími rezervacemi střední Evropy
 - 28. 8. 1838
 - Zlatá stoka - je vodní kanál v Třeboňské pánvi napájející rybníční soustavu
 - Nová řeka - umělý vodní kanál, spojující řeku Lužnici s řekou Nežárkou
 - Jelení most - nejstarším dochovaným mostem v Česku, od konce 13. století se klene nad řekou Otavou v Písku.
 - Štěpánek Netolický – jeden z nejslavnějších českých rybníkářů, působil ve službách Rožmberků (stavitel Zlaté stoky, Horusického rybníku atd.)
 - Jakub Krčín – pokračovatel Štěpánka netolického (stavitel rybníku Rožmberk, Svět a Nové řeky atd.)
 - 15 poledník – v jihočeském kraji prochází přes centrum Jindřichova Hradce
 - KOH-I-NOOR - jedna z největších světových producentů a distributorů uměleckých, školních a kancelářských potřeb
 - Husinec - rodiště mistra Jana Husa

Poznáte jaké objekty se nachází na obrázcích:

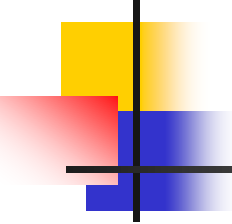

Udělej si virtuální prohlídku...

Shrnutí

- Jihočeský kraj charakterizují dvě jihočeské pánve (Českobudějovická a Třeboňská), které jsou hlavními oblastmi rybníkářství v ČR. Hraniční oblasti s (Německem a Rakouskem) lemuji Novohradské hory a Šumava.
- Hlavním průmyslovým centrem je českobudějovická aglomerace (spotřební průmysl).
- Malebná krajina (vodní plochy, památky a zachovalá příroda) přitahuje mnoho lidí za rekreací.
- Památky: UNESCO (Holašovice, Český Krumlov), CHKO a NP, hrady a zámky (Hluboká, Orlík, Cervená Lhota atd.), vodní díla (Lipno, Rožmberk, Bezdrev, Lužnice atd.)

Seznam literatury

- Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií Česká republika, Fortuna 2005
 - Česká republika – sešitový atlas pro základní školy a víceletá gymnázia, Kartografie Praha 2006
 - http://www.jindrichpolak.wz.cz/skola_prezentace9.php
 - <http://turistickyatlas.cz/restaurace/kraj/jihocesky.html>
 - http://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj
-
- Materiál je určen pro bezplatné využívání pro potřeby výuky a vzdělávání. Jakékoli další využití podléhá Autorskému zákonu.